

DET KONGELIGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2561-7

29. september 2021

Barneverntjenestens stans av samvær på grunnlag av nødrett - klagerett og klageinstans

Sivilombudet har behandlet en sak der statsforvalteren avviste å behandle klage over en barneverntjenestes stans av samvær på grunnlag av nødrett. Statsforvalteren mente at samværsnektelsen ikke var et enkeltvedtak, men en faktisk handling truffet med hjemmel i straffeloven uten klagerett etter barnevernloven. Statsforvalterens avgjørelse bygget i hovedsak på føringer gitt i departementets brev 4. juni 2004 ([§ 4-19 Fylkesnemndas kompetanse som klageorgan - regjeringen.no](#)).

Sivilombudet avga uttalelse i saken 3. september 2021, se [Barneverntjenestens avgjørelse om å stanse samvær på grunnlag av nødrett – klagerett og klageinstans - Sivilombudet](#). Sivilombudet konkluderte med at den del av barneverntjenestens avgjørelse som knyttet seg til stans av det fremtidige samværet mellom klageren og barnet er et enkeltvedtak som kan påklages til Statsforvalteren etter barnevernloven § 6-5.

Sivilombudet fremhever at det er avgjørende for klageretten om barneverntjenestens stans i samvær er en faktisk handling eller en avgjørelse som er bestemmende for rettigheter eller plikter til klageren og andre direkte berørte, og at dette må vurderes konkret. Ombudet uttaler samtidig at det å akutt stanse eller avbryte et samvær for å avverge skade på barnet er en faktisk handling og ikke et enkeltvedtak. I vurderingen av om stans i fremtidig samvær er "bestemmende" fremhever Sivilombudet at det må vurderes om beslutningen innebærer en endring av samværet som ligger utenfor rammene av fylkesnemndas vedtak eller en dom. Dersom samværet kan gjennomføres på et senere tidspunkt innenfor rammene av vedtaket eller dommen kan det tilsi at avgjørelsen ikke er bestemmende. Ombudet uttaler imidlertid at "formålet med og virkningene av samværsnektelsen må også tas i betraktning og kan etter omstendighetene tilsi at en avgjørelse om å stanse samværet reelt sett fremstår som en

Postadresse
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bfd.dep.no

Kontoradresse
Akersgt. 59
www.bfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 793

Avdeling
Barnevernavdelingen

Saksbehandler
Anette Kristiansen
22 24 25 29

normerende beslutning, selv om beslutningen etter sin ordlyd ikke endrer på innholdet i fylkesnemndas vedtak eller en dom".

I den konkrete saken Sivilombudet har behandlet, besluttet barneverntjenesten å stanse det fremtidige samværet inntil fylkesnemnda hadde behandlet saken. En endelig avgjørelse i fylkesnemnda var forventet å foreligge mer enn to måneder etter barneverntjenestens beslutning ble truffet. I tillegg stilte barneverntjenesten som vilkår at klageren måtte godta tilsyn under samværene for at samværsretten eventuelt kunne gjenopptas før nemndas avgjørelse forelå. Tingrettsdommen som regulerte klagerens samværsrett, åpnet ikke for at barneverntjenesten kunne stille et slikt vilkår. Ombudet skriver videre at "formålet med samværsnektelsen var å stanse alt samvær (uten tilsyn) i påvente av fylkesnemndas vedtak" og at nektelsen derfor ikke fremstår som "et ledd i den praktiske gjennomføring av den samværsordningen tingretten hadde fastsatt, men som en innføring av en annen, midlertidig samværsordning". Ombudet kom derfor til at barneverntjenestens beslutning var en endring av samværet som lå utenfor rammene av tingrettens dom og at beslutningen var "bestemmende" for klagerens rettigheter og plikter og dermed utgjorde et enkeltvedtak som kunne påklages.

Departementet er enig i disse betraktningene. Statsforvalter er klageinstans over enkeltvedtak fattet av barneverntjenesten, jf. barnevernloven § 6-5.

Departementet vil be Bufdir oppdatere saksbehandlingsrundskrivet punkt 10.9 i tråd med det ovennevnte.

Med hilsen

Mette Kristin Solum (e.f.)
avdelingsdirektør

Anette Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- ungdoms- og familiedirektoratet

Adresseliste

Alle landets kommuner

Alle landets statsforvaltere